درس ۱ از ۱۲

Rocky Linux 9 & 10

Install · Migrate · Differences

Rocky Linux: تاریخچه، نسخه‌ها، دوره پشتیبانی و خانواده RHEL

دوره کامل · Rocky Linux 10.3 & 9.9 (Nov 2026)

در درس اول چه یاد می‌گیرید

- چرا Rocky Linux وجود دارد: داستان CentOS
- چه کسی Rocky را می‌سازد: RESF، جامعه و حامیان
- نسخه‌ها، نام‌های نسخه و دوره پشتیبانی
- معماری‌ها و نیازمندی‌های سخت‌افزار
- Rocky کجا قرار دارد: Fedora، CentOS Stream، RHEL، AlmaLinux
- لابراتوار ما برای این دوره
- این دوره چگونه به دوره RHEL وصل است

داستان CentOS

چه اتفاق افتاد	سال
CentOS: بازسازی رایگان RHEL، روی میلیون‌ها سرور استفاده شد	2004
Red Hat حمایت CentOS را به عهده گرفت	2014
Red Hat CentOS Linux 8 را زودتر ختم کرد؛ تمرکز به CentOS Stream رفت	دسمبر 2020
Gregory Kurtzer، از بنیان‌گذاران CentOS، Rocky Linux را شروع کرد؛ 8.4 در جون 2021	2021
Red Hat منابع عمومی RHEL را محدود کرد؛ Rocky از منابع عمومی دیگر ادامه داد	2023
Rocky 10 (جون 2025)؛ Rocky 10.3 و 9.9 در ۱۶ نوامبر 2026	2025–2026

چه کسی Rocky Linux را می‌سازد؟

نقش	چه کسی
Rocky Enterprise Software Foundation: مالک و مدیر پروژه	RESF
داوطلبان Rocky را می‌سازند، آزمایش، مستند و پشتیبانی می‌کنند	جامعه
حامی بنیان‌گذار؛ پشتیبانی و خدمات تجاری ارائه می‌کند	CIQ
شرکت‌های کلاود و سخت‌افزار زیرساخت هدیه می‌کنند	حامیان
منابع مشترک لینوکس سازمانی با Oracle و SUSE (2023)	OpenELA
رایگان برای دانلود، استفاده و شریک کردن — سرور، دسکتاپ، کلاود	هزینه

نسخه‌ها و دوره پشتیبانی

نسخه	آخرین	پشتیبانی فعال	اصلاحات امنیتی تا
Rocky 10 (Red Quartz)	10.3 (۱۶ نوامبر ۲۰۲۶)	تا ۳۱ می ۲۰۳۰	۳۱ می ۲۰۳۵
Rocky 9 (Blue Onyx)	9.9 (۱۶ نوامبر ۲۰۲۶)	تا ۳۱ می ۲۰۲۷	۳۱ می ۲۰۳۲
Rocky 8 (Green Obsidian)	8.10 (آخرین)	پایان یافت	۳۱ می ۲۰۲۹
نسخه‌های کوچک	دنبال RHEL، معمولاً در چند روز	—	—

معماری‌ها و سخت‌افزار

مورد	Rocky 10	Rocky 9
Intel / AMD	x86-64-v3 (تقریباً CPU های ۲۰۱۳ به بعد)	x86-64-v2
64 ARM بیتی	بله (aarch64)	بله
RISC-V	بله (نو در Rocky 10)	نه
IBM Power / Z	POWER10+، z15+	بله
حداقل RAM / دیسک	۲ GB / ۱۰ GB (بدون GUI)	۲ GB / ۱۰ GB
CPU قدیمی x86؟	از Rocky 9، یا نسخه x86-64-v2 AlmaLinux استفاده کنید	—

Rocky کجا قرار دارد

بهترین برای	رابطه با RHEL	توزیع
developer ها، دسکتاپ، آینده	Upstream؛ ویژگی‌های نو اول	Fedora
مشارکت در RHEL؛ پیش‌نمایش تغییرات	کمی جلوتر از RHEL	CentOS Stream
پشتیبانی پولی، تصدیق‌ها	محصول با پشتیبانی	RHEL
سرورهای رایگان واقعی، HPC، لابراتوار	بازسازی سازگار باگ به باگ	Rocky Linux
سرورهای رایگان واقعی؛ نسخه‌های v2	بازسازی سازگار در ABI	AlmaLinux
کارهای Oracle	سازگار؛ گزینه کِرنِل Oracle	Oracle Linux

لابراتوار ما برای این دوره

هدف	آدرس IP	سیستم عامل	ماشین
سرور اصلی؛ بیشتر درس‌ها	10.0.0.21/24	Rocky Linux 10.3	rocky1
پلان ارتقا، آینه‌ها، هدف Ansible	10.0.0.22/24	Rocky Linux 9.9	rocky2
در درس ۷ آن را به Rocky مهاجرت می‌دهیم	10.0.0.23/24	AlmaLinux 9 یا CentOS Stream 9	legacy1
Gateway و DNS 10.0.0.1	10.0.0.0/24	شبکه لابراتوار	شبکه
sudo برای کارهای مدیریتی	—	student (wheel)	کاربر

این دوره و دوره RHEL

کجا یاد بگیرید	موضوع
دوره RHEL، درس‌های ۳–۴ (روی Rocky یکسان)	خط فرمان، کاربران، اجازه‌ها
درس‌های ۵–۶ RHEL؛ مخازن Rocky در درس‌های ۳–۴ اینجا	dnf، systemd، بوت، لاگ‌ها
درس‌های ۷–۸ RHEL؛ مرور سریع در درس ۶ اینجا	ذخیره‌سازی، شبکه، firewalld
درس‌های ۹–۱۰ RHEL (روی Rocky یکسان)	SELinux، Apache، NFS، Podman
تأیید ISO، مخازن، SIG ها، مهاجرت، ارتقا، کلاود	موضوعات خاص Rocky
مهارت‌های RHCSA روی Rocky یکسان هستند	مهارت‌های امتحان

اولین نگاه شما به Rocky

```
[student@rocky1 ~]$ cat /etc/rocky-release
Rocky Linux release 10.3 (Red Quartz)
[student@rocky1 ~]$ cat /etc/redhat-release        # same file name as RHEL, for compatibility
Rocky Linux release 10.3 (Red Quartz)
[student@rocky1 ~]$ grep -E '^(ID|ID_LIKE|VERSION_ID)=' /etc/os-release
ID="rocky"
ID_LIKE="rhel centos fedora"
VERSION_ID="10.3"
[student@rocky1 ~]$ uname -r ; rpm -q rocky-release
```

خلاصه و کارخانگی

- Rocky Linux: رایگان، اجتماعی، سازگار باگ به باگ با RHEL
- در 2021 بعد از ختم زودتر CentOS Linux 8 ساخته شد؛ توسط RESF مدیریت می‌شود
- Rocky 10 تا 2035، Rocky 9 تا 2032، Rocky 8 تا 2029
- Rocky 10 به x86-64-v3 نیاز دارد؛ RISC-V را اضافه می‌کند
- کارخانگی: یادداشت‌های نسخه Rocky 10.3 را در docs.rockylinux.org بخوانید
- کارخانگی: VM های rocky2، rocky1 و legacy1 را بسازید

تشکر از شما! 🤲

ویدیوها و PDF های رایگان: www.MyWebUniversity.com

سلایدهای این درس: MyWebUniversity.com/presentations

YouTube: @MyWebUniversity-Dari · @MyWebUniversity

وحیدالله لطفی – مؤسس و رئیس IT مای وب یونیورسیتی، و استاد علوم کامپیوتر

یاد بگیرید و به دیگران انتقال دهید